

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus III. Quis sit effectus hujus nuntiætationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

rem, seu Judicem: ubi tamen nota, quod inter primum, & duos posteriores modos nuntiandi, hoc sit discrimen, quod, qui nuntiat simplici verbo, seu primo modo, si sit in ejus possessione, circa quod fit nuntiatio, hujus possessionem amittat, & adversarium, cui nuntiat, possessorem faciat, L. 1. §. in operis; & L. 5. §. meminisse, ff. h. t. si autem nuntiet uno ex posterioribus modis, possessionem retineat, Gloss. in cit. §. in operis, V. adversarium, V. Sylvest. cit.

1154 Ad 5. R. Quod fieri possit quolibet die, etiam feriato, & DEo sacro, cit. L. 1. §. rem nuntiatio; junctâ glossâ V. omnibus diebus, ff. h. t. quia fieri potest extra judicium. Et cum sit per Judicem; non proceditur per causâ cognitionem, sed de plano. Sic Zoësius h. t. in ff. n. 12. Fieri quoque potest adversus absentes, quorum nomine ædificatur, & invitos, imò & ignorantibus, cum fiat in rem; non in personam, cit. L. 1. §. & adversus; junct. gloss. V. absentes.

ARTICULUS. III.

Quis sit effectus hujus nuntiationis?

1155 R. Est effectum primarium esse, post factam nuntiationem, demolitionem ejus, quidquid noviter ædificatum est, faciendam expensis ipsius ædificantis, sive justè, sive injustè nuntiatum sit, quod ex postfacto (scilicet cognitâ veritate) apparebit. Sic statutum est L. 1. ff. h. t. L. Prator §. 1. & §. ait Prator, ff. eodem junct. Gloss. in cit. L. 1. V. sive jure, & c. Cum ex injuncto, 2. h. t. ibi: mandamus, quatenus quidquid ædificatum est in Ecclesia de Lamech, post novi operis nuntiationem, expensis tuis facias penitus demoliri &c. Ubi nota, si quis ædificium sui antecessoris, cui facta est nuntiatio novi operis, ratum habeat, vel prosequatur, etiam Successorem teneri ad illud suis sumptibus demolendum, ut colligitur ex cit. c. Cum ex injuncto. Unde hoc interdictum datur heredi, & contra heredem, quando in vitium succedit, nimirum sciens, nuntiationem esse factam, L. Prator, §. hoc interdictum, ff. h. t. & quidem, etiam post annum, ex cit. L. Prator, §. fin. imò etiam contra Successorem singularem, seu Emptorem; cum detur, non in personam, sed rem, L. fin. ff. h. t.

1156 Is porro, cui novum opus nuntiatum

est, ante destructionem novi operis, volens probare, jus ædificandi sibi competere, non quidem ipso jure repellitur ab agendo, nisi prius omnia reducat in pristinum statum; sed exceptione opposita ante litem contestatam; cum sit exceptio dilatoria, ut patet ex cit. c. ibi: actio ipsi denegari debet. Si tamen hæc exceptio non opponatur; & is, cui novum opus nuntiatum est, docuerit de jure suo, sententia pro illo feratur, sine destructione novi operis (qualiter, si spoliatus non opponat exceptionem spoliationis, actore probante jus proprietatis) pro eo sententia ferenda est; cum proprietas prævaleat possessioni. Dixi superius, denuntiatum, post novi operis nuntiationem, debere ab ædificando cessare, & opus captum destruere, non solum quando jure, seu justè facta est nuntiatio (ut, cum nullum jus habuit ædificandi) sed etiam quando facta est injustè, seu cum injuria ædificantis, qui scilicet habuit jus ædificandi. Cujus ratio est ex dispositione juris ob publicâ pacis bonum, ac rixas cavendas, ut pluribus colligitur ex legibus citatis. Nec enim is, cui fit nuntiatio, ex hoc injustè gravatur; cum possit se tueri viâ juris, adeundo Judicem, petendo ab eo remissionem operis; Secus enim, si viâ facti processerit, pergendo in ædificio, opus postea factum demoliri debebit, ob contemptam Prætoris auctoritatem, etiamsi jus ædificandi habuerit; ita Gail. cit. l. 1. Observ. 16. n. 2.

Si autem quæras, quibus casibus nuntiatio novi operis effectu careat, seu cesset? R. quod in sex casibus. 1. Si nuntians ædificanti novum opus nuntiationem remittat. L. Non solum, §. §. sciendum. ff. eodem, ibi: donec remissio nuntiationis fiat. Hæc autem remissio fit, vel expressè (& tunc, si nuntiatum jus ædificandi habet, rectè perget in novo opere, L. non solum, §. morte ejus, ff. h. t. junct. Gloss. V. remissionem) vel tacitè, ut patebit ex sequentibus, nimirum morte nuntiantis; tunc enim nuntiatio extinguitur, ut dicitur cit. L. non solum, §. morte ejus: sed hoc (quod morte nuntiantis extinguitur nuntiatio) intellige, si moriatur re adhuc integrâ, scilicet, antequam aliquid ædificatum esset; nam si moreretur re non integrâ; hæredi ejus competeret hoc interdictum; ut notat Pirhing hic n. 15. Secus est mortuo nuntiato; nam ejus morte non extinguitur nuntiatio; cum ex parte personæ nuntiatæ, nuntiatio sit

realis, seu fiat *in rem*, ut dictum est, *L. operis*, ff. h. t. ex parte verò nuntiantis sit *personalis*, *L. non solum*.

1158 Secundò cessat nuntiatio novi operis, si nuntians à nuntiato accepit cautionem de demoliendo, ubi constiterit, ipsum jus ædificandi non habuisse; vel etiam, si per nuntiatum non stet, quò minus satis det; ut, cum competentem satisfactionem obtulit, quæ tamen acceptata non fuit, *L. de pupillo, §. si is, cui*, & *L. Prator, §. deinde*, & *§. hoc interdictum*, ff. h. t. Ubi notandum, quòd nuntians ejusmodi satisfactionem nuntianti non teneatur acceptare, si *Nuntians* in continenti, vel saltem intra tres menses, velit probare, se *jure* novum opus prohibere, *c. significantibus*, 3. h. t. & *c. fin.* eodem; atque adeo, (prout exhibet Summatio Rubricæ) in optione esse Nuntiantis novum opus, an intra tres menses de præjudicio suo debeat ostendere, & interim cessetur ab opere: an verò recepta cautione de opere demoliendo, statim ædificare permittat? Secus præstita dicta cautione, & nondum facta probatione de jure competentis nuntianti prohibitionis, pergere licet in ædificio, quamvis nuntians etiam post eum terminum in hujus probatione audiatur. Sic Pirhing h. t. n. 18.

1159 Cessat tertio nuntiatio novi operis, si is, qui nuntiavit, exigente nuntiato, recuset juramentum calumniæ; hoc est, si nolit jurare coram Judice, se arbitrari, quòd habeat justam causam nuntiandi, seu prohibendi novum opus; nam tali casu à lege nuntiatio remittitur, & pro non facta habetur. *L. de pupillo, §. qui opus*, ff. h. t. Quartò cessat, si sit periculum in mora, hoc est, si nuntiatum ex hoc, quòd ædificium non faceret, aut suspenderet, grave damnum pateretur, vel probabiliter timeat. Sic Gail. cit. n. 8, quia quoties peri-

culum est in mora, recedere licet à Regulis juris communis, & remittitur juris dispositio etiam prohibitiva, Gail. cit. n. 9, quod tamen Gloss. in cit. c. 2. h. t. explicat de periculo *communi*, seu *universali totius civitatis*, vel *vicinia*; non item speciali, & privato nuntianti, saltem regulariter.

Cessat quintò, si Prator revocavit nuntiationem permissam, *L. Si opus*, 16. ff. h. t. Sextò, si certò, & notoriè constet, nuntiato competere jus ædificandi, & consequenter nuntiationem esse manifestè injustam, ut docet Gail. cit. n. 4. Unde leges probantes nuntiationem, etiam injustam, intelliguntur de casu, quo de jure nuntiationi non constat manifestè, sed aliquo modo dubitatur; aliàs leges faverent manifestæ injustitiam.

Si quæras, an Nuntianti novum opus, liceat, etiam propria autoritate opus, à vicino factum in eo, quod possidet nuntians, destruere? R. quòd sic, modo in continenti fiat, & non ex intervallo, *L. 3. §. Cum igitur*, ff. de vi, & vi armat. Videtur enim tunc vis vi repelli, quod licitum est; ita Zoësius in ff. h. t. n. 16. Ceterum, etsi cuique licitum sit ædificium suum usque ad coelum extollere, nec ob id possit impediri novi operis nuntiatione, ut notat Barbosa in *c. fin.* h. t. n. 6. ex *L. alius*, Cod. de servitut, & aqua: hoc tamen non procedit, quoties quis prope monasterium ædificat, quod sibi non prodest; Ecclesiæ verò, aut monasterio nocet; ita Gail. lib. 2. Observ. 69. n. 13. & quilibet vicinus potest impedire, ne alius de novo ædificet portas, vel fenestras directas adversus januas, vel fenestras, ut notat Barbosa cit. n. 6. nam ad æmulationem vicini ædificatio permissa non est, ut probat Menochius casu 156. n. 3. & de præsumpt. l. 6. præsumpt. 29. n. 28. Mascardus de probat. conclus. 620. n. 15.

